

Emmeloord, 16 januari 2024.

Onderwerp

Beleid Huisvesting Arbeidsmigranten

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

1. Het beleid Huisvesting Arbeidsmigranten vast te stellen;
2. De beleidsregel Huisvesting Arbeidsmigranten Landelijk Gebied vast te stellen;
3. Een budget van € 565.000 beschikbaar te stellen voor diverse projecten op het gebied van de huisvesting van aandachtsgroepen (RHA);
4. Voor het jaar 2024 een incidenteel budget van € 100.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van een regisseur Arbeidsmigranten;
5. De 10^e wijziging van de programmabegroting 2024 vast te stellen.

Doelstelling

Het bewaken van een goede ruimtelijke ordening en het bieden van passende huisvesting voor arbeidsmigranten binnen gemeente Noordoostpolder.

Inleiding

In de gemeente Noordoostpolder wonen en werken veel arbeidsmigranten. In 2012 hebben we als gemeente beleid voor het huisvesten van arbeidsmigranten vastgesteld. Voor de huisvesting van deze doelgroep hanteerde de gemeente twee beleidsregels: *Huisvesting arbeidsmigranten landelijk gebied Noordoostpolder 2018* en *Ander woongebruik kernen in Noordoostpolder 2018*. Beide beleidsregels, en het onderliggend beleid, zijn in 2018 voor het laatst herijkt.

Doordat de ontwikkelingen rondom het huisvesten van arbeidsmigranten snel gaan, is in 2021 gestart met een nieuwe evaluatie van het beleid. Een eerste resultaat van de evaluatie is dat het college van B&W op 25 april 2023 de beleidsregel '*Ander woongebruik kernen in Noordoostpolder 2018*' heeft ingetrokken om zo huisvesting van arbeidsmigranten in de woonkernen permanent niet langer mogelijk te maken. Een ander onderdeel van de evaluatie is een herijkt beleidsstuk met een nieuwe beleidsregel '*Huisvesting arbeidsmigranten landelijk gebied*'. Deze beide documenten liggen nu ter besluitvorming voor.

Uitgangspunt van het huisvestingsbeleid van de gemeente Noordoostpolder is om arbeidsmigranten legaal en behoorlijk te huisvesten. De gemeente speelt daarin een belangrijke rol bij het creëren van randvoorwaarden waarbinnen initiatiefnemers huisvesting kunnen realiseren.

Beleidsreferentie

- a. *Structuurvisie 2025*
- b. *Beleid Arbeidsmigranten Noordoostpolder 2012*

Argumenten

1.1 *Het nieuwe beleid sluit aan op de adviezen vanuit de evaluatie*

In 2021 is de evaluatie gestart. Onderzoeksbureau BMC heeft de evaluatie in juli 2022 afgerond na een breed traject met interne en externe stakeholders. BMC heeft geadviseerd op de inhoud van het beleidsdocument. De adviezen die BMC heeft geformuleerd zijn overgenomen in het herijkte beleidsstuk. Dit heeft geresulteerd in een integraal stuk.

1.2 Het nieuwe beleid sluit aan op behoeftes vanuit de verschillende stakeholders

Omdat de evaluatie breed is ingezet spelen we met het nieuwe beleid in op de behoeftes vanuit verschillende stakeholders. Zoals Politie, huisvesters, arbeidsmigranten, overheid en Dorpsbelangen. Het nieuwe beleid geeft acties mee om aan deze behoeftes te voldoen.

1.3 Het nieuwe beleid ziet op een integrale aanpak en geeft ruimte voor vervolgstappen

Onderzoeksbureau BMC heeft als belangrijk adviespunt meegegeven om een meer integraal beleidsstuk op te stellen. Bovendien heeft de commissie Woonomgeving het college meegegeven het nieuwe beleid integraal in te steken met aandacht voor communicatie, integratie en handhaving. Deze onderwerpen komen nu terug in het herijkte beleid. Het college stelt concrete acties die worden opgepakt in het kader van communicatie, registratie, integratie, samenwerking en toezicht en handhaving.

2.1 De aanbevelingen uit de evaluatie zijn verwerkt in de beleidsregel

Onderzoeksbureau BMC heeft geadviseerd op de inhoud van de beleidsregel. De adviezen die BMC heeft geformuleerd zijn overgenomen in het herijkte beleidsstuk. Ook de input en adviezen van de commissie WO zijn meegenomen in de beleidsregel.

2.2 Door een verduidelijking en uitbreiding van de procedure stimuleren we meer kwalitatieve huisvesting

Een nieuw onderdeel van de beleidsregel is de beoordelingsprocedure bij nieuwe huisvestingslocaties categorie 2 en 3. Voor deze locaties geldt dat een aanvraag moet voldoen aan een aantal voorwaarden zoals een bijbehorend vervoersplan, inrichtingsplan (stedebouw/landschap), aantonen hoe om te gaan met toezicht & handhaving op locatie, het toevoegen van faciliteiten, etc. Om aanvragen te vergelijken worden punten toegekend aan de verschillende criteria. Zo wordt de kwaliteit van aanvragen en de voorgestelde huisvesting zo objectief mogelijk beoordeeld. Hiermee stimuleren we meer kwalitatieve huisvesting en wordt de leefbaarheid op de locaties verhoogd voor de bewoners.

2.3 De herijkte beleidsregel geeft grip op het aantal huisvestingslocaties binnen de gemeente

Een van de belangrijkste doelen van het beleid is om meer grip te krijgen op de aantallen arbeidsmigranten en huisvestingslocaties binnen de gemeente. We willen voorkomen dat er ongebreidelde groei van huisvestingslocaties ontstaat. De gemeente gaat met het nieuwe beleid het aantal locaties per huisvestingscategorie maximaliseren en/of koppelen aan eigen bedrijfsvoering. Dit geeft inzicht en grip op de aantallen arbeidsmigranten en locaties enerzijds en geeft anderzijds sturing om huisvesting toe te staan voor arbeidsmigranten die vooral binnen de gemeente werken.

3.1 De huisvestingsinitiatieven zijn in uitvoering of gerealiseerd, vanuit het nieuwe beleid wordt ingezet op aanvullende afspraken

In oktober 2022 heeft de gemeenteraad via een aangenomen amendement besloten nog niet over te gaan tot uitkering van een deel van de RHA bijdrage ten behoeve van een aantal locaties voor huisvesting arbeidsmigranten. Deze locaties zijn nu gereed of al in een vergevorderd stadium. Nieuwe voorwaarden, voor de initiatieven die we hebben opgenomen in de RHA aanvraag, zijn niet meer op te nemen in de fysieke huisvesting omdat deze al (deels) is gerealiseerd. Echter bieden deze huisvesters een goede woonplek voor de aandachtsgroep arbeidsmigranten en daarom willen we overgaan tot het beschikbaar stellen van de RHA bijdrage. Voorwaarde is dat we afspraken maken over de leefbaarheid en sociale cohesie die aansluiten bij het voorliggende herijkte beleid met de huisvester.

Het gaat om de volgende locaties:

- a. Zwartemeerweg 3 Ens: 150 verblijfsruimten voor huisvesting in 2-persoonsappartementen (150 verblijfsruimten x € 2.500 = € 375.000);
- b. Paardenweg 1 Kraggenburg: 38 verblijfsruimten voor huisvesting in 4-persoonsappartementen (38 verblijfsruimten x € 2.500 = € 95.000);
- c. Westerringweg 11 Creil: 38 verblijfsruimten voor huisvesting in 4-persoonsappartementen (38 verblijfsruimten x € 2.500 = € 95.000).

3.2 De gemeenteraad is bevoegd om de financiële middelen beschikbaar te stellen

De gemeente heeft de middelen voor diverse projecten op het gebied van de huisvesting van aandachtsgroepen in de vorm van een specifieke uitkering ontvangen. Dit betekent dat de gemeenteraad het budget formeel nog beschikbaar moet stellen voor het doel, waarvoor de specifieke uitkering is ontvangen. Dit is op grond van artikel 189 en 192 van de Gemeentewet (budgetrecht van de raad).

4.1 *Met het aanstellen van een regisseur arbeidsmigranten kunnen we een integrale aanpak borgen in de ambtelijke organisatie.*

Een Regisseur Arbeidsmigranten is de contactpersoon voor werknemer, werkgever, huisvester, overheid, dorpsbelangen en politie. Door het aanstellen van een regisseur arbeidsmigranten kunnen we een integrale aanpak borgen in de ambtelijke organisatie. Ook zouden stakeholders in de gemeente zoals uitzendbureaus, werkgevers, dorpsbelangen en de politie hierdoor een vast aanspreekpunt hebben. Verder kan de regisseur ondersteunen bij initiatieven. De regisseur speelt ook een rol in het scherp krijgen van bepaalde problematiek gerelateerd aan huisvesting arbeidsmigranten. Dit kan onze handhavers, toezichhouders en politie helpen om beter en effectiever in te grijpen. De gevraagde en benodigde incidentele middelen voor de regisseur arbeidsmigranten ad € 100.000 worden ten laste gebracht van de vrije ruimte binnen de reserve beleidsplan.

4.2 *De regisseur is er ook voor de arbeidsmigrant*

Met het nieuwe beleid zetten we ons in om arbeidsmigranten een plek te geven om mee te denken. Het inzetten op het betrekken van de arbeidsmigrant zelf is een belangrijke stap om te komen tot passende oplossingen en maatregelen op het vlak van integratie en communicatie, maar ook op handhaving en toezicht.

4.3 *De regisseur voert de acties uit die voortkomen uit het nieuwe beleid*

Het voorliggende beleid geeft concrete acties die we de komende jaren gaan uitvoeren. Zo kunnen we toewerken naar goede huisvesting, maar ook passende informatievoorziening, focus op integratie en vergroten van sociale cohesie. De regisseur stuurt op deze acties en voert ze uit. Zo kunnen we als gemeente sturen op goede huisvesting en integratie van deze groep.

Kanttekeningen

2.1 *Aanvragen voor huisvesting die voor het voorliggend besluit zijn binnengekomen worden getoetst aan de toen geldende beleidsregel*

In onderhavige beleidsregel is overgangsrecht opgenomen. Het overgangsrecht geldt voor initiatiefnemers die een aanvraag hebben gedaan voor de vaststelling en inwerkingtreding van het voorliggende beleid en de beleidsregel. Dit betekent dat deze aanvragen worden getoetst aan de toen geldende beleidsregel.

3.1 *Twee initiatieven waarvoor RHA subsidie is toegewezen zijn nog niet in planologische procedure gestart. Het gaat om de volgende twee locaties:*

- Kuinderweg 48-I Luttelgeest: 16 verblijfsruimten voor huisvesting in 4-persoonsappartementen (16 verblijfsruimten x € 2.500 = € 40.000);
- Domineesweg 1 Nagele: 16 verblijfsruimten voor huisvesting in 4-persoonsappartementen (16 verblijfsruimten x € 2.500 = € 40.000).

Na eventuele planologische toestemming voor het huisvesten van arbeidsmigranten op deze twee locaties wordt middels een apart raadsvoorstel gevraagd het beschikbare budget beschikbaar te stellen.

4.1 *Zonder een regisseur arbeidsmigranten missen we slagkracht op een integrale aanpak*

De regisseur helpt ons als gemeente om integraal acties uit te voeren om uiteindelijk de ambtelijke organisatie te ontlasten. Tegelijkertijd om voor en met de stakeholders in te zetten in informatievoorziening, integratie en sociale cohesie. Zonder regisseur missen we deze slagkracht op een integrale aanpak. Hierdoor kunnen we minder snel en efficiënt de actiepunten oppakken en uitvoeren.

Voor 2024 trekken we een regisseur arbeidsmigranten aan met de gevraagde incidentele middelen. We evalueren de inzet van de regisseur op de taken en acties die bij deze functie horen. Als uit de evaluatie blijkt dat deze functie structureel ingevuld dient te worden, wordt deze

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 januari 2024, no. 24.0000028;

gelet op artikel

- artikel 4.81, lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht;
- artikel 4.1 lid 1 en artikel 5.1 lid 1 onder a Omgevingswet;
- 189 en 192 van de gemeentewet.

B E S L U I T:

1. Het beleid Huisvesting Arbeidsmigranten vast te stellen;
2. De beleidsregel Huisvesting Arbeidsmigranten Landelijk Gebied vast te stellen;
3. Een budget van € 565.000 beschikbaar te stellen voor diverse projecten op het gebied van de huisvesting van aandachtsgroepen (RHA);
4. Voor het jaar 2024 een incidenteel budget van € 100.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van een regisseur Arbeidsmigranten;
5. De 10^e wijziging van de programmabegroting 2024 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 26 februari 2024.

De griffier, de voorzitter,